



## Szereplők

*WERNER, nyugdíjas korú túravezető az atombunkerben*

*WOLFGANG, negyvenes független értelmiségi*

*OSKAR, negyvenes irodalomtörténész*

*EVA, harmincas évei vége felé járó magányos nő*

*FRANZISKA, Eva barátnőjének lánya, most érettségizett*

*LUDWIG, nyugdíjas, érdeklődő munkásember*

*UDO, Werner fiatal munkatársa*



*Werner és Ludwig érkeznek, belépnek a bunker információs részlegének vezérlőtermébe.*

LUDWIG: Ez roppant érdekes..., hogy rabokkal, bebörtönzött mérnökökkel dolgoztatták ki a betonvasak szerelési terveit. *(Werner bólogat)* De logikus, hiszen azok biztos nem mondták el senkinek, min dolgoznak.

WERNER: Meg hát nem is tudták. Csak részinformációkat kaptak. Ez az egyes számú alapelv titkos műveleteknél. Senki sem tudhatja, miben vesz részt.

*Franziska és Eva közelednek a betonalagúton*

FRANZISKA: Te, ez a muksó végig a mellemet bámulja.

EVA: Örülj neki, hogy van mit néznie.

FRANZISKA: Folyton ilyeneket fogok ki.

WERNER: *(befelé tessékeli őket, visszafelé kiabál az alagútba)* Ne tessék lemaradni! Ne szakadjunk szét!

*Werner, Ludwig, Franziska, Eva körbeállják a vezérlőpultot. Wolfgang és Oskar még a betonalagútban. Lassan haladnak, mert Wolfgang magyaráz.*

WOLFGANG: Ha megfigyelted, az egész program úgy van összeállítva, hogy egyfajta férfinosztalgiával tekintünk vissza a régi időkre. Amikor még komolyan vették a dolgokat. Mi nemcsak beszélünk, mi meg is építjük azt a földalatti várost, amit elterveztünk! Beton, acél, munkáskéz nem számít!

OSKAR: Na de milyen pazarlóan, rettenetes minőségben, rohammunkában készült itt minden... éles helyzetben valami biztos felmondta volna a szolgálatot. Erre ma már nehéz büszkének lenni.

WOLFGANG: A mélyén azért ott van, hogy mi még kemény csávók voltunk. Az orosz betont szétrobbantani se lehet. Az akarat diadala. Az idesereglő látogatóknak persze a szokásos hidegháborús szósszal találják. Hogy jaj milyen szörnyen ormótlan volt a múlt, na de szerencsére mi már nem abban élünk, hanem egy hűdefejlett világban.

OSKAR: Nyilván ostobaság számon kérni a mai technikát...



WOLFGANG: És azt is, mennyire százalmas az egész hidegháború, és milyen ostoba emberek éltek akkoriban, hogy elhitték, a bunkerépítés a megoldás! De szerencsére a lidércnyomásnak vége: már mi is szabadon sétálunk a tiltott zónában. Milyen rossz lehetne, és milyen jó!

OSKAR: Bizonyos értelemben igen.

WOLFGANG: Nem! Arcátlan hazugság, hogy az örületet magunk mögött hagytuk, és a hidegháborúnak vége! Minden csapból hidegháború folyik. Persze nem illik észrevenni. Csak hogy nekünk van igazunk – éppúgy, mint a hidegháború idején! Ulrike nagynéném Berlinben előbb átélte az egyik oldalról, most átéli a másik oldalról.

Szánalmas! A múlt, kérem szépen, nevetséges, Ulrike nagynéném Berlinben szánalmas, mikor dadogva magyarázza, hogy de hiszen... Nincs de hiszen!

OSKAR: *(türelmetlenül)* Menjünk...

WERNER: *(az ajtóból)* Tessék beljebb jönni! Ne szakadjunk le a csoporttól, ha kérhetem!

EVA: Ne gazdálkodjunk szabadon mások idejével!

OSKAR: Jövünk, jövünk!

*Oskar és Wolfgang is csatlakozik a többiekhez.*

WERNER: Kérem szépen, amit most tetszenek látni, az Erich Honecker egyik atombunkerének agyközpontja. Gyűljünk egy oldalra, hogy mindent lássanak!

LUDWIG: Logikus.

WERNER: Ebben a hatalmas komplexumban három hónapig mindent biztosítani kell, ami az élethez szükséges. Vegyük sorra! Mi szükséges az élethez?

EVA: Életkedv.

WERNER: Nagyon szellemes, de gondolják végig... Mi az, ami nélkül nem bírjuk ki? A levegő!

LUDWIG: Logikus.

WERNER: Friss levegőhöz csak odakintről juthatunk. Csakhogy ott az atomrobbanások után radioaktív por terjeng, ami ha ide bekerülne és belélegeznénk, akkor a tüdőben rekedt, idegen szóval inkorporálódott szemcséi belülről folyamatosan sugároznák a testünket. Ennek megakadályozására egyrészt aktív szenes szűrőket kell beépíteni, másrészt állandó túlnyomást biztosítani, hogy a por a réseken se jöhessen be. Mi a második legfontosabb?

OSKAR: A víz.

WERNER: Úgy van. Kutak vizét szivattyúzták át vasbeton tárolókba. Az élelmiszerkészletek pedig száz embernek három hónapra voltak elegendőek...

OSKAR: Voltak?

WERNER: Voltak – mikor még állandó készületségben éltünk. Már nem tárolnak itt ekkora készleteket...

*A mennyezeti neonok hirtelen kialszanak. Kattanás, a sarokban kigyullad egy gyér fényű villanykörte.*

WERNER: Elnézést, valami kicsaphatta a biztosítékot. *(A lámpára mutat)* Ez már a tartalék akkumulátorról megy. Egy pillanat. *(Eltűnik a folyosón)*

WOLFGANG: Esküszöm, olyan, mint valami tengeralattjáró fedélzetén.

FRANZISKA: Basszus, menjünk fel! Amúgy is tök undorító az egész.

OSKAR: Ne haragudjon... De akkor miért vett ide jegyet?

FRANZISKA: Kurva meleg volt odafenn. Bóklásszak a száz fokos napon a sátrak között? Erre most semmi ruhában beragadok valami nyomorult pincébe...

WERNER *(piszkosan érkezik)*: Lezárt a szakaszkapu. Belülről természetesen nyitható, de hát az évtizedek során

kicsit elrozdállt... Megkérnék egy erősebb férfiembert, jöjjön segíteni.

OSKAR: Megyek!

WOLFGANG: Én is.

*Werner zseblámpájával elől, a férfiak utána.*

*Hamarosan Oskar érkezik, szemét körbejártatja az irányítóteremben.*

OSKAR: Valami vasat keresünk, amit befezíthetnénk a nyitókar alá...

EVA: *(széttárja a karját)*

*Ludwig érkezik, kockás zsebkendővel törölgeti a homlokát.*

LUDWIG: Hű... Nagyon megmakacsolta magát ez a szerkezet! De nincs mit csodálkozni, tényleg csupa rozsdá az egész. Kérem szépen, tavalyelőtt jártam a bosnyák piramisoknál, állítólag harmincnégyezer éves építmények, bevittek minket az alagútba, ott volt ilyen szag.

*Werner, Wolfgang és Franziska érkeznek.*

FRANZISKA: Eva látnod kellett volna... Ezek egy májkrémkonzervet nem tudnának kinyitni.

WERNER: *(Oskarhoz)* Talált valamit?

OSKAR: *(a sarokból)* Egyelőre nem.

WERNER: Akkor várunk.

*A tartalék akkumulátorról táplált villanykörte lassan kialszik. Egy pillanatra koromsötét támad. Werner bekapcsolja, a mennyezetre irányítja a zseblámpáját, aztán leteszi egy asztalra. Halvány derengés.*



WOLFGANG: Nagyon jó, hogy itt állunk a fő-fő bunker irányítótermében, ahonnan egy atomháború közepén is az égvilágon mindent kapcsolni és vezérelni kellene, közben meg egy nyomorult vészjelzést sem vagyunk képesek leadni!

OSKAR: Egy ilyen létesítménynek a pusztá fenntartása is iszonyú drága, hát még az állandó készenléti szint. Persze, hogy nem működik.

*A katasztrófavédelem zseblámpájának derengésében üldögélnek az eredeti felszereléshez tartozó, piros műbőrborítású székeken. Werner az irányítópultnál.*

LUDWIG: (Wernerhez) Maga mióta dolgozik itt?

WERNER: Nem titok, én a belügyben foglalkoztam hasonló objektumok őrszolgálatának vezénylésével.

OSKAR: Akkoriban azt hitték, bármikor kirobbanhat az atomháború. Talán épp ez volt a béke záloga.

WOLFGANG: Frászt a béke záloga! A hidegháború záloga volt!

OSKAR: Úgy értem, ezért nem volt fegyveres összecsapás a két nagy tömb között.

WOLFGANG: Ha úgy érted, hogy nem bombázták üszkös, radioaktív romtengerré Európa nagyvárosait, hát persze,

hogy nem bombázták. De az agyakat szétbombázni mégiscsak sikerült. És ez a hidegháború.

OSKAR: Szóvirágok. A te agyadat vagy az enyémet talán szétbombázták?

WOLFGANG: A rendszer tömegméretekben működik. Nem műkö *dött*, működik.

OSKAR: Tudom, neked az a vesszőparipád, hogy ez ugyanaz a rendszer.

WOLFGANG: Nem, nem ugyanaz. Sokkal fejlettebb! A központosítás szemernyit sem csökken, de a tervezők már levetették a vállukról mindenfajta felelősség terhét. Nehéz idők jönnek.

EVA: Ezt hogy érti?

WOLFGANG: Egymással fognak lemészároltatni minket.

OSKAR: *(dühödten)* Tervezők? Miféle tervezők?

*Fémes zörej hallatszik valahonnan fentről, aztán csönd.*

EVA: Tulajdonképpen az sem zárható ki, hogy... történt valami..., akkor pedig most rendeltetésszerűen használjuk ezt a bunkert.

FRANZISKA: Jaj, ne szórakozz már!

EVA: Miért? Elmélyült az ukrán konfliktus.

OSKAR: Ezzel nem lehet viccelni.

EVA: Nem viccelek.

OSKAR: Ugyan. Ma már köztudomású, hogy egy atomháborút nem lehet megnyerni.

WOLFGANG: De mondjuk balesetnek álcázva... Vagy terrorakciónak. Ezek olyan népszerűek manapság!

OSKAR: Teljesen értelmetlen mindenféle képzelgésekkel hangulatot kelteni. Nem tudjuk, mi történt.

WOLFGANG: Ezek vagyunk mi! Bunkeregisztenciák! Sündisznóállásba kényszerültünk. Egész életünk kilátástalan védekezés. Beássuk magunkat a lövészgödörbe – fegyvertelenül. Fogalmunk sincs, mi történik velünk, mert amit mondanak, annak már rég nem hiszünk, pláne, ha ezer torok üvölti, miközben tudjuk, hogy a halkan elsuttogott szavakat sem vehetjük készpénznek, nem is bízunk senkiben. Esik szét minden, a jövő csak a múlt egyre fáradtabb, egyre homályosabb, egyre abszurdabb fénymásolata, a közepén egy beégett folttal, de nincs mit csinálni – hiszen nem tudhatjuk! Semmi sem biztos! Fantasztikus agyrémeink is messze elmaradnak a valós borzalmak mögött.

OSKAR: Ha, mint mondd, fogalmunk sincs, mi történik velünk, ugyan honnan tudjuk, hogy a képzelődéseink elmaradnak a valóságtól?

WOLFGANG: Könyörgöm, itt milliók közös élménye volt, hogy a napilapok címdalán folyamatosan hazudtak! A valóságot meg dugdosni kellett, mint egy szaros alsónadrágot. És ne mondd, hogy ez ma már nincs így!

OSKAR: Nem értem. Kinek és mit kell ma takargatnia?

FRANZISKA: Nekem azonnal pisilnem kell. Hová mehetek?

WERNER: Itt az alagutakban poros, koszos minden. Semmi sincs felújítva.

FRANZISKA: Most mit csináljak?

WERNER: *(megragadja a zseblámpát)* Akkor elkísérem. Magáért is én felelek. A létesítménynek most csak egy töredékét járjuk be. Könnyű eltévedni ebben a föld alatti városban.

FRANZISKA: Hogyan, májerkám, hogy elkapjon valamelyik sarokban! Tartsák meg a zseblámpájukat, beszariak! Világítok a telefonommal.



WERNER: Akkor tessék, a folyosón jobbra, aztán a végén még egyszer jobbra.

FRANZISKA: Aztán nehoj utánam jöjjenek! *(kilép a folyosóra)*

*Kisvártatva kiáltás hallatszik a folyosó végéről. Werner, Wolfgang, Ludwig kirohannak.*

EVA: *(a fejét csóválja, de nem mozdul)* Ez a lány!

OSKAR: Honnan ismeri?

EVA: A barátnőm gyereke, rám bízta, mert most próbál bepasizni.

OSKAR: Elvált?

EVA: Sosem volt férjnél.

OSKAR: Egyedül nevelte a lányát?

EVA: Persze. Franziska egyébként az utóbbi két évben vált ilyen kiállhatatlanná. De bennem valamiért megbízik.

*Eva a sötétben előhalássza a táskájából telefonját, hogy világítson vele.*

EVA: Ez jó! Gyerekkorunkban nézegettük így magunkat a tükörben. Alulról jövő fényben. Mi, a szörnyetegek! Két combunk közé vettük a zseblámpát, az alsó szemhéjunkt lehúztuk, az orrunkat felnyomtuk. Broááá!

OSKAR: Nem kéne mégis mennünk?

EVA: Franziska miatt aggódik? *(legyint)* ... egyébként: Eva.

OSKAR: Oskar.

EVA: Honnan ismerik egymást...

OSKAR: Wolfganggal? A gimnáziumból. Már akkor is lyukat beszélt a tanárok hasába, már senki nem merte feleltetni, csak az irodalomtanárnőnk, ő viszont remekül szórakozott. Akadnak, akik a készültségüket leplezik a rengeteg szöveggel, de Wolfgang nem tartozik közéjük.

EVA: És hogyan találkoztak újra?

OSKAR: Egyik reggel véletlenül összefutottunk a falu vegyesboltjában. Tavaly vett valami lepusztult házat arrafelé, ahol a nyaralónk van. Azt mondja, esze ágában sincs felújítani.

WOLFGANG: *(egy pillanatra feltűnik a feje az ajtóban)* Nem azért, de félelmetes a kiscsaj! Talált egy prima vasrudat, ha ki tudjuk operálni, már nyitjuk is az ajtót! *(Visszafut a folyosó végére)*

EVA: Kioperálni.

OSKAR: Tessék?

EVA: Én nem is tudom..., hogy ki akarok-e innen jutni egyáltalán. Ott toltam el, hogy megszülettem. Másodszor már hadd ne kelljen. Én aztán tényleg az vagyok! Bunkeregzisztencia! Jó fej a barátja.

OSKAR: Nem tudom, érdemes-e ezt barátságának nevezni...

EVA: Én tényleg elbújtam magam elől – a saját testembe. De most ki fognak kergetni onnan is.

OSKAR: Nem értem.

EVA: Az a helyzet, hogy lefeküdtem egy férfival. Tévedtem. Nem kellett volna.

*Cigarettát húz elő a táskájából, rágyújt, kifújja az első füstöt.*

EVA: Illúzió volt, hogy egy férfival fekszem le.

OSKAR: Meleg volt?

EVA: Dehogy. Csak éppen mikor kiderült, hogy várandós vagyok, megkukult. A fejét rázta. Hogy az nem lehet. Ránéztem, majdnem megsajnáltam ott a kockás ingében, mert láttam, milyen reménytelen. Még férfi sem, nemhogy ember volna. Képtelen felfogni hol van, és mi történik vele: máig áldozatnak képzei magát. Volt egy jó estéje, erre most ilyen súlyos árat fizettetnek vele.

OSKAR: Én inkább azt mondanám: felelőtlen.

EVA: Azt mond, amit akar, magának tökéletesen mindegy. De idáig szimpla történet.

OSKAR: Mondjuk.



EVA: Aztán időnként furcsa fájdalmaim támadtak, megnézték a vérképemet. Megnézték még egyszer. Rohantam a magánklinikára, pénz nem számít.

OSKAR: És?

EVA: Rák. Súlyos. Áttétek a gerinc mentén. *(kifúj egy adag füstöt)*

OSKAR: Megőrült? Terhes is, rákos is, és a tetejébe még dohányzik?

EVA: Pontosan. A tetejébe még azt is.

OSKAR: Bocsásson meg. Tudom, hogy semmi közöm hozzá.

EVA: *(a tenyerébe temeti a homlokát)* Magának mit bocsássak meg?

OSKAR: Bocsánat.

EVA: *(kifúj egy adag füstöt)* Rendben van, mondtam, nekem befellegzett. De mi lesz a gyerekekkel? Egyszerre nő bennem az élet és a halál. Melyiket hordom ki hamarabb?

OSKAR: Mit mondanak az orvosok?

EVA: Kemoterápia. Azonnal.

OSKAR: És a gyerek?

EVA: Azt mondják, nem akadály. Hogy nem fog károsodni. Tanulmányok bizonyítják. Csak még el kéne hinnem. Én vagyok az ő hús-vér bunkere, óvom a külvilágtól és biztosítom neki, ami az élethez kell. De mi van, ha a mérreg, amit kapok, mégis átjut a szervezetébe? Az a szerencsétlen, aki a gyerek apja, csak annyit tudott mondani a telefonba, hogy sajnálja. De nem tud segíteni. Nem hajlandó velem még találkozni sem. Késői gyerek vagyok, a szüleim már nem élnek. Van egy süket nagynéném az öregek otthonában. Itt tartunk.

OSKAR: Nem tudom, mit mondjak.

EVA: Ne mondjon semmit. *(Kifújja a füstöt, padlóra dobja a cigarettát és eltápozza)*

*A csendet a folyosóról érkező zajok törik meg. Werner tűnik fel az ajtóban. Zseblámpája fénykévét hasít a gomolygó füstbe.*

WERNER: Szóltam, hogy ne tessék, kérem, dohányozni, mert megszólal a füstjelző!

WOLFGANG: *(érkezik)* Jelentem, az operáció sikerült!

OSKAR: Wolfgang!

FRANZISKA: *(érkezik a vassal)* Nyomás az ajtóhoz! Megmondom, én abba a mocsokba, ami ezen a klotyón van, nem ülök bele!

*A társaság kitódul a folyosóra. Werner a vasrudat befeszítve elfordítja a beragadt nyitókart.*

*Az ajtó túloldalán szembesülnek a ténnyel, hogy a felvonónál sincs áram.*

FRANZISKA: Na tessék! Mehetünk gyalog!

WERNER: Nem lehet. A lépcsőház ajtaját lent és fent is zárva tartjuk.

OSKAR: Lezárják a lépcsőházat, miközben nincs kommunikációs rendszerük? Ne mondja, hogy ez megoldhatatlan.

WERNER: Nem megoldhatatlan, de nincs rá pénz.

OSKAR: Alapvető biztonsági kellék.

WERNER: A bunkerkomplexumot magáncég üzemelteti. Semmire nem akar költeni. A lépcsőházat meg a kalandvágó fiatalság miatt kell lezárni. Kíséret nélkül leszökdöstek.



FRANZISKA: *(elkezdi dőngetni a vasrúddal a liftajtót)* Eresszenek ki! Eresszenek ki!

WERNER: Mit csinál, megőrült?

FRANZISKA: *(még egyszer odavág)* Ezt talán meghallják, nem?

LUDWIG: Jogos.

FRANZISKA: *(még egyszer odavág)* Nem?

WERNER: Azonnal hagyja abba!

FRANZISKA: Miért, mit csinál, ha nem hagyom abba? Erőszakot alkalmaz?

WERNER: Nem. Értse meg, a látogatóközpont messze van. Közben ott a vetítő, az hangszigetelt, kizárt, hogy ezt meghallják.

FRANZISKA: Nem értem! Hova kerültem? Az egyik egy barom, a másik nyálcsorgató vén kujon, a harmadik elméleti figura, szóval fingja sincs semmihez, a negyedik meg szerintem maga se érti, amit hadovál. Mind kemény csávó szeretne lenni, de hiába. Marad a kerülőút!

WOLFGANG: Az csak természetes, hogy te vagy mindennek a mértéke! Amit te nem értesz, az nincs! Kész, vége! Kár vitát nyitni! Engedd akkor, hogy szerényen visszahúzódjunk a nemlétezésbe és ott tengessük tovább napjainkat, engedd, egymás közt hadd jártassuk a szánkat, cserébe megígérjük, hogy nem fogunk bepofátlankodni a viláгодba.

FRANZISKA: *(meglendíti a vasrudat)* A kurva anyád.

WOLFGANG: Ez a megjegyzés is milyen előremozdító. *(félreugrik a következő ütés előtt)* De kérlek, vedd figyelembe, hogy nincs hova menekülnünk.

EVA: Franziska!

FRANZISKA: *(a liftajtó elé hajítja a vasrudat)* Engem nem érdekel..., akkor megyek és megoldom valahol. De nehogy utánam merjenek jönni! *(telefonját zseblámpaként maga elé tartva határozott léptekkel visszaindul a folyosón)*

OSKAR: *(halkan)* Alighanem klausztofóbia.

WOLFGANG: Egy frászt!

OSKAR: Minek kellett provokálnod? Te világeletemben ilyen voltál. Senkire nem vagy tekintettel, csak szétharsogod az igazságaidat, hogy légmentesen kitöltsd a rendelkezésedre álló teret. Másoknak ebben a világban már nem jut hely.

WOLFGANG: Ez a „ne provokáljunk” egyébként tökéletes példája a bunkermentalitásnak. Csak a nyugalomunk meglegyen.

OSKAR: Az ég szerelmére! Itt rekedtünk egy bunkerben hat emelet mélyen, és fogalmunk sincs, mit kell tennünk, hogy kikerüljünk innen. Miféle nyugalomról beszélsz? Nem lehetne valahogy feltörni ezt a lépcsőházi ajtót? Szerintem túlbiztosítás zárva tartani.

WERNER: *(ingerülten)* Vetíthetjük mi az ismeretterjesztő filmeket, akik idejönnek, semmit nem értenek. Ezek rendkívül alaposan átgondolt, rengeteg ember kemény munkájával kialakított komplex létesítmények. Nem a megalománia szülte őket. Nagyon is indokolt volt a megépítésük. Sőt, szerintem a fenntartásuk is indokolt lenne.

OSKAR: Nem inkább ez a bunkermentalitás?

WERNER: Lehet persze álmvilágban élni, mintha minden a legnagyobb rendben menne. Le lehet szólni ezt a komplexumot, de mégiscsak egy jól megépített rejtett város, amit hagynak szétrohadni. Kiadják egy magáncégnek, a hozzám hasonlók meg örülhetnek, ha idegenvezetőnek felveszik őket. Mi kérem, még úgy vizsgáztunk elektrotechnikából, hogy elénk szórtak egy kupac alkatrészt, aztán össze kellett rakni belőle egy tápegységet. Ott nincs blöffölés. A következő háború, megmondom, azért lesz mindennél pusztítóbb, mert az utolsó percig nem fogják elhinni, hogy magukkal ilyesmi megeshet. Ezek a fiatalok, akik idejönnek, nem ismerik még a katonai szolgálatot se. Ezeknek minden játék. Buli. Balhé. Röhögnek az egészen. Gúnyolódnak. Leszökösnek, rongálnak, festékszóróznak.

OSKAR: Szóval így zártuk ide be magunkat. Elővigyázatosságból.

EVA: Jaj, hagyják már abba! Nők ilyet soha nem építettek volna.

*Csattanás. A lift gépházában felzúg a motor.*

OSKAR: Na végre!

*Kigyúlnak a lámpák, mindenki hunyorog. Az aláereszkedő liftből Udo, Werner fiatal munkatársa lép ki.*

UDO: *(megkönnyebbülten)* Jó, akkor itt vannak. Elnézést. *(Wernerhez)* Te, az előző csoportból az a két colos, kockás inges srác...

WERNER: Tudom.

UDO: Valahogy bejutottak a transzformátorházba. Feltörték a szekrényeket, kapcsolgatni kezdtek, és kiverték a biztosítékokot.



WERNER: Tessék. Itt a példa. Ezeket be kéne zární, és kihívni a rendőrséget.

UDO: Nincs jogunk fogva tartani őket. Már elmentek. *(körbenéz)* Maguk mind megvannak?

EVA: Franziska mindjárt jön.

UDO: Miért, hol van?

WERNER: Elment... pisilni valahová. Nem lehetett féken tartani.

UDO: De hát eltéved!

WERNER: Nem téved el, megmutattam, hol a vécé, de nem tetszett neki. Aztán rákényszerült. Tudom, már ez a módi. Mindenki szabadon jár-ke, oda megy, ahová kedve tartja. Beszélhetek, amit akarok.

UDO: Mindjárt érkezik a következő csoport.

WERNER: Én megmondtam, hogy ez lesz a vége!

EVA: Franziska nem egy elveszett teremtés.

OSKAR: Addig nem indulhatunk el, amíg nincs itt. *(Wernerhez)* Legyen szíves, menjen utána!

EVA: És ha elkerülik egymást? Akkor hiába fogja keresni, ki tudja meddig. Semmi értelme. Ne menjen sehová!

FRANZISKA: *(primadonna módjára előpattan az ajtó mögül)* Rám vártak? Vallják be: ugye, hiányoztam?